

**UCHWAŁA NR 752/XLIII/21
RADY MIEJSKIEJ WĘGLIŃCA**

z dnia 30 grudnia 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla
Gminy i Miasta Węglińca na rok 2022**

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021 r. poz 1372 z późn. zm.) w związku z art.4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz.1119) Rada Miejska Węglińca uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy i Miasta Węglińca na rok 2022, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy i Miasta Węglińca.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2022 roku.

Przewodniczący Rady

Marek Wawrzynek

Uzasadnienie

Podstawą do podjęcia działań związanych z opracowaniem niniejszego Programu jest zakończenie okresu obowiązywania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Węglińca na rok 2021. W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy i Miasta Węglińca na rok 2022 jest uzasadnione.

**Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
dla Gminy i Miasta Węglińiec
na rok 2022**

Węglińiec 2021 r.

Wstęp

Zgodnie art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity, Dz. U. z 2021 r., poz. 1119) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu

Podstawą prawną opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwanego dalej Programem, jest art. 4¹ ust. 2 w/w ustawy, a źródłem finansowania Programu są środki finansowe pozyskiwane z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych, które przedsiębiorcy wnoszą na rachunek gminy.

Zgodnie z zapisem ustawowym Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Program stanowi także część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Zadania przewidziane do realizacji w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowane są w korelacji z Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii i są kontynuacją oraz uzupełnieniem działań realizowanych w Gminie Węgliniec w latach poprzednich.

Główne podstawy prawne Programu:

- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119),
- Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025, zwanego dalej NPZ (Dz. U. z 2021 r., poz. 642),
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Węgliniec na lata 2021- 2030

I. Diagnoza lokalna

Gmina Węgliniec zajmuje 338,44 km² i jest największą terytorialnie gminą w powiecie zgorzeleckim. Według ewidencji ludności liczba mieszkańców gminy Węgliniec liczy 7878 osób, w tym 6598 osób w wieku powyżej 18 roku życia. Statystyki Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu wskazują, iż w miesiącu wrześniu 2021 r. liczba osób bezrobotnych z gminy Węgliniec wynosiła 192 osoby, w tym 16 osób z prawem do zasiłku. Faktyczną liczbę osób bezrobotnych w gminie Węgliniec podwyższa tzw. „ukryte bezrobocie” – są to osoby nie podejmujące zatrudnienia i nie zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy, które mogą zawyżyć oficjalne statystyki o co najmniej 20%.

Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Węgliniec według stanu na dzień 30 września 2021 r. wynosiła 17. Z powyższych danych wynika, iż na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Węgliniec przypada 463 mieszkańców. Uchwałą Nr 1000/XLIII/18 Rady Miejskiej Węglińca z dnia 28 sierpnia 2018 r. ustalono maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w wysokości 120 zezwoleń. Zapisy Uchwały określiły również zasady usytuowania punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Węgliniec w odległości nie mniejszej niż 40 metrów od szkół i placówek oświatowych, obiektów sakralnych oraz zakładów opieki zdrowotnej.

Analiza wartości sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Węgliniec w latach 2018-2020 prezentuje się następująco:

Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
107 671,88	116 984,18	132 492,19

W sferze przeciwdziałania alkoholizmowi w gminie Węgliniec swoje działania prowadzi między innymi Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który według stanu na dzień 30 grudnia 2020 r. udzielił pomocy materialnej 211 rodzinom, z tego 35 z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny.

Działający przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Węglińcu Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, zwany dalej Zespołem w 2020 r. prowadził 12 postępowań z zakresu procedury Niebieskiej Karty, tj. w przypadku podejrzenia występowania przemocy w rodzinie. Wśród 12 rodzin z którymi pracował Zespół, 8 przypadków powiązanych było z używaniem bądź nadużywaniem alkoholu przez osobę podejrzaną o stosowanie przemocy. W roku 2021 (stan na dzień 31.10.2021r.) Zespół pracował z 18 rodzinami wśród których w 8 przypadkach stwierdzono nadużywanie alkoholu.

W gminie Węgliniec działa, powołana Zarządzeniem nr 68/06 Burmistrza Gminy i Miasta Węgliniec z dnia 29 grudnia 2006 roku, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zwana dalej Komisją), której głównym zadaniem jest prowadzenie działalności profilaktycznej, rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu i osób współuzależnionych oraz działania związane z przeciwdziałaniem przemocy.

W roku 2021 (stan na dzień 31.10.2020 r.) Komisja pracowała z 42 rodzinami (wzrost o 12 rodzin w stosunku do roku 2020) wśród których zachodziło podejrzenie nadużywania alkoholu. Spośród 35 osób wobec których Komisja stwierdziła nadużywanie alkoholu, 20 osób zostało skierowanych na terapię w Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Zgorzelcu. Do Sądu Rejonowego w Zgorzelcu zostały skierowane 3 sprawy w celu zastosowania leczenia odwykowego wobec osoby nadużywającej alkoholu.

II. Cel główny Programu

Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz zmniejszenie aktualnie występujących.

III. Cele szczegółowe Programu

1. Zmniejszenie szkód spowodowanych nadużywaniem napojów alkoholowych, w tym przeciwdziałanie przemocy domowej.
2. Zwiększenie świadomości mieszkańców gminy Węgliniec co do skutków nadużywania alkoholu poprzez wspieranie, inicjowanie i finansowanie działań informacyjnych i edukacyjnych.
3. Podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników instytucji wchodzących w skład Zespołu i Komisji w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz zapobieganiu przemocy.

4. Ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych.

IV. Adresaci Programu

Mieszkańcy Gminy i Miasta Węglińiec, a w szczególności dzieci i młodzież oraz osoby pijące ryzykownie i szkodliwie, osoby uzależnione oraz współuzależnione.

V. Realizatorzy Programu

Realizacja założeń Programu koordynowana będzie przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Węglińcu przy udziale:

- Urzędu Gminy i Miasta Węglińiec,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- placówek oświatowych,
- placówek opieki zdrowotnej,
- Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury,
- Komisariatu Policji w Pieńsku,
- grupy wsparcia „Iskierka”,
- innych podmiotów działających w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i zapobiegania przemocy.

VI. Realizacja Programu

L. p.	Cel operacyjny	Zadanie	Osoba odpowiedzialna	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji
1.	Zwiększenie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu	1. Informowanie na temat istniejących placówek, grup terapeutycznych i innych ośrodków leczniczych 2. Udzielanie wsparcia i pomocy socjalnej osobom po zakończeniu leczenia odwykowego oraz ich rodzinom 3. Ścisła współpraca z poradniami i ośrodkami leczenia odwykowego, Sądem Rodzinnym oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi i zapobiegania przemocy. 4. Podejmowanie działań zmierzających do	MGOPS, GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny Stowarzyszenia abstynenckie	Cały rok 2022	Liczba osób skierowanych do placówek, grup wsparcia i innych ośrodków leczniczych(os). Liczba osób, którym udzielono wsparcia po zakończonym leczeniu odwykowym oraz ich rodzinom (os). Liczba wniosków o zastosowanie wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu (os). Liczba postępowań skierowanych do Sądu zobowiązanie do

		orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu, zarówno w formie stacjonarnej jak i ambulatoryjnej. 5. Finansowanie opłat sądowych w postępowaniach wszczętych na wniosek Komisji w sprawie zobowiązania do leczenia odwykowego.			leczenia odwykowego (szt).
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej	1. Kontynuacja współpracy z instytucjami pomocowymi w tworzeniu zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Utworzenie punktu interwencji kryzysowej Zapewnieni wsparcia i opieki psychologicznej 2. Publikowanie informacji na temat zjawiska przemocy oraz danych adresowych instytucji udzielających pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy. 3. Udział w lokalnych oraz ogólnopolskich kampaniach społecznych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 4. Organizacja oraz finansowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe przedstawicieli instytucji pomocowych współpracujących w zakresie szeroko pojętej profilaktyki. 5. Czynny udział członków Komisji w pracy Zespołu w ramach realizacji procedury Niebieskiej Karty, na rzecz rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie. 6. Finansowanie różnych form wypoczynku letniego i zimowego z programem profilaktycznym lub socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży.	MGOPS, GKRPA, Stowarzyszenia, placówki oświatowe, placówki opieki zdrowotnej, przedstawiciele Komisariatu Policji	Cały rok 2022	Lista miejsc publikacji informacji na temat zjawiska przemocy oraz danych adresowych instytucji udzielających pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy. Liczba osób korzystających z punktu interwencji kryzysowej Liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia specjalistów punktu. Liczba kampanii (szt.) Liczba szkoleń wraz z liczbą osób w nich uczestniczących. Liczba posiedzeń Zespołu Liczba sfinansowanych form wypoczynku letniego zimowego z programem profilaktycznym lub socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży.
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w	1. Wspieranie alternatywnych form spędzania czasu wolnego czasu przez dzieci i młodzież, w tym:	MGOPS, MGOK, Stowarzyszenia i inne organizacje, placówki oświatowe,	Cały rok 2022	Liczba i rodzaj sfinansowanych wydarzeń Liczba sfinansowanych

	zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych	dofinansowanie imprez, dni okolicznościowych, zajęć pozalekcyjnych i innych działań zmierzających do promowania prozdrowotnych postaw młodych ludzi, 2. Organizowanie oraz dofinansowanie na terenie szkół i innych placówek funkcjonujących na terenie gminy Węgliniec programów, warsztatów, spektakli i innych przedsięwzięć z elementami profilaktyki dla dzieci i młodzieży, 3. Wspieranie placówek oświatowych w działaniach wpisanych w szkolny program profilaktyczny, 4. Organizowanie i wspieranie lokalnych imprez profilaktycznych, spektakli teatralnych, widowisk i przeglądów artystycznych oraz innych wydarzeń o charakterze prozdrowotnym, 5. Zakup i rozprowadzanie materiałów informacyjno – edukacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałaniu przemocy (wszelkiego rodzaju publikacje, książki, płyty DVD, broszury, ulotki, czasopisma, itp.), 6. Podejmowanie działań profilaktycznych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, 7. Podejmowanie działań na rzecz nietrzeźwych kierowców i bezpieczeństwa w miejscach publicznych, 8. upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu w ciąży, z uwzględnieniem wpływu alkoholu na rozwijający się płód (Alkoholowy Zespół Płodowy FAS). 9. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży			programów, warsztatów, spektakli i innych przedsięwzięć z elementami profilaktyki dla dzieci i młodzieży Liczba placówek oświatowych, które otrzymały wsparcie na działania wpisane w szkolny program profilaktyczny Liczba zorganizowanych imprez profilaktycznych, spektakli teatralnych, widowisk artystycznych oraz innych wydarzeń o charakterze prozdrowotnym Liczba zakupionych materiałów informacyjno-edukacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy. Sprawozdanie z działań profilaktycznych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych Rodzaj podjętych działań na rzecz nietrzeźwych kierowców i bezpieczeństwa w miejscach publicznych Rodzaj podjętych działań na rzecz upowszechnienia wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu w ciąży, z uwzględnieniem wpływu alkoholu na rozwijający się płód Liczba placówek wsparcia dziennego utworzonych na terenie gminy. Liczba dzieci korzystających z zajęć placówki wsparcia
--	--	--	--	--	--

					dziennego
4.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych a także ochronie przed przemocą w rodzinie	A) dofinansowanie badań, sondaży, diagnoz i ekspertyz z zakresu spraw społecznych uwzględniających zachowania ryzykowne, związane z zażywaniem substancji psychoaktywnych jak również uzależnieniem behawioralnym oraz zrachowaniami przemocowymi, b) doposażenie instytucji realizujących założenia niniejszego Programu w materiały niezbędne do realizacji zadań, w tym dofinansowanie udziału w szkoleniach, konferencjach, spotkaniach których tematem jest problematyka uzależnień oraz ochrona przed przemocą, c) ścisła współpraca z wszelkimi instytucjami, stowarzyszeniami oraz osobami fizycznymi działającymi w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, w tym z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, samorządem Województwa Dolnośląskiego, Kościołem Katolickim i innymi kościołami.	MGOPS, MGOK, GKRPA, Stowarzyszenia, placówki oświatowe, Komisariat Policji, placówki służby zdrowia	Cały rok 2022	Liczba dofinansowanych badań, sondaży, diagnoz i ekspertyz z zakresu spraw społecznych Liczba dofinansowanych szkoleń, konferencji, spotkań związanych z problematyką uzależnień i ochrony przed przemocą
5.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	podejmowanie działań kontrolnych przez upoważnionych członków Komisji, w stosunku do podmiotów sprzedających i podających napoje alkoholowe w kontekście przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, b) podejmowanie interwencji oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania	MGOPS, GKRPA,	Cały rok 2022	Sprawozdanie z działań profilaktycznych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

		zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych, c) opiniowanie przez Komisję wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych			
6.	Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego	udzielanie pomocy zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej	MGOPS	praca ciągła	Liczba osób/rodzin którym udzielono wsparcia w 2022 roku
7.	Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej	Poszukiwanie form aktywizacji osób bezrobotnych zagrożonych uzależnieniem	MGOPS, Stowarzyszenia i inne organizacje	Cały rok 2022	Liczba utworzonych instytucji na terenie gminy. Liczba osób korzystających z centrów integracji społecznej

VII. Zasady finansowania Programu oraz wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Źródłem finansowania Programu są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Członkom Komisji za udział w jej pracach przysługuje wynagrodzenie w kwocie 12% minimalnego wynagrodzenia za każdy udział w posiedzeniu Komisji.
3. Przewodniczący Komisji z tytułu udziału w pracach Komisji otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 16% minimalnego wynagrodzenia za każdy udział w posiedzeniu Komisji.

VIII. Postanowienia końcowe

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119) realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022 powierza się kierownikowi Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu. Nadzór nad realizacją Programu sprawuje Burmistrz Gminy i Miasta Węglińca. Rada Gminy Węglińca otrzyma roczne sprawozdanie z wykonania niniejszego Programu w terminie do dnia 31 marca każdego roku.

IX. Podsumowanie

Koszty społeczne szeroko rozumianego problemu uzależnień są niewątpliwie niewspółmiernie większe aniżeli zapobieganie. Dlatego należy podejmować wszelkie działania przyczyniające się do zwiększania świadomości społeczności lokalnej na temat zjawiska picia ryzykownego, szkodliwego oraz uzależnienia, wskazywać gdzie i w jaki sposób szukać pomocy. Tylko pełna świadomość tego, że alkohol jest substancją psychoaktywną obok narkotyków i dopalaczy, a także zrozumienia negatywnego wpływu spożywania alkoholu i substancji psychoaktywnych na jednostkę, rodzinę i społeczeństwo może znacząco wpłynąć na postawy wobec tej substancji. Jednocześnie warto pamiętać, że alkohol jest najbardziej dostępny, legalny i dlatego czujność wobec stosowania tej substancji spada. Ponadto niekontrolowane sięganie po alkohol, szczególnie przez młodych ludzi, jest często wstępem w eksperymentowaniu z innymi substancjami psychoaktywnymi.